

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Πληροφορίες: Α. Γεράκη-Παγώνη
Τηλ. : 2310 99 6882 Fax: 2310 99 6872
e-mail: gramm-syg@ad.auth.gr

Κτίριο : Κ. Καραθεοδωρή

Θεσσαλονίκη, 16 Φεβρουαρίου 2011
Αριθμ. Πρωτ. 33051

ΘΕΜΑ: Έγκριση Κανονισμού Μεταπτυχια-
κών Σπουδών του Α.Π.Θ.

ΠΡΟΣ

Τους Προέδρους των
μονομηματικών Σχολών και
Τμημάτων
του Πανεπιστημίου

Θεσσαλονίκη**Κοινοποίηση:**

Υπουργείο Παιδείας, Διά Βίου
Μάθησης και Θρησκευμάτων
Διεύθυνση Μεταπτυχιακών
Σπουδών και Έρευνας
Τμήμα Β΄ Μεταπτυχιακών Σπουδών
Ανδρέα Παπανδρέου 37- Μαρούσι
151 80 Αθήνα

Σας γνωρίζουμε ότι η Σύγκλητος Ειδικής Σύνθεσης, στη συνεδρίασή της με αριθμό 127/2-2-11, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 3 του Ν. 3685/08, ενέκρινε τον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών του Α.Π.Θ., τον οποίο σας διαβιβάζουμε ηλεκτρονικά.

Παρακαλούμε να λάβετε υπόψη σας τις ρυθμίσεις του, προκειμένου να εγκριθούν από τη Σύγκλητο Ειδικής Σύνθεσης οι οικείοι Εσωτερικοί Κανονισμοί Μεταπτυχιακών Σπουδών των μονομηματικών Σχολών/Τμημάτων σας.

Εσωτερική διανομή:

- Γραμματεία Συγκλήτου

Με εκτίμηση

Ο Πρύτανης

ΙΩΑΝΝΗΣ Α. ΜΥΛΟΠΟΥΛΟΣ

Καθηγητής Τμ. Πολιτικών Μηχανικών

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Άρθρο 1

Γενικές διατάξεις

1. Οι μεταπτυχιακές σπουδές στα Τμήματα και στις (μονοτμηματικές) Σχολές του Α.Π.Θ. αναπτύσσονται σε δύο επίπεδα, τα οποία ολοκληρώνονται, αντιστοίχως, με τη χορήγηση **Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης (Μ.Δ.Ε)** και **Διδακτορικού Διπλώματος (Δ.Δ.)**. Διδακτορική διατριβή είναι δυνατό να εκπονηθεί και σε Τμήμα ή (μονοτμηματική) Σχολή που δε διαθέτει Π.Μ.Σ., με βάση τις διατάξεις του άρθρου 9 Ν. 3685/2008.
2. Τα Τμήματα και οι (μονοτμηματικές) Σχολές του Α.Π.Θ. μπορούν να οργανώνουν - τόσο αυτοδυνάμως όσο και σε συνεργασία με Τμήματα ή (μονοτμηματικές) Σχολές του Α.Π.Θ. ή άλλων Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Ε.Ι.) της ημεδαπής ή ομοταγών αναγνωρισμένων Ιδρυμάτων της αλλοδαπής ή και με αναγνωρισμένα ερευνητικά Ιδρύματα της ημεδαπής- αυτοδύναμα Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) ή Διατμηματικά/Διδρυματικά Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Π.Μ.Σ./Δ.Δ.Π.Μ.Σ.), αντιστοίχως.
Στην περίπτωση Διατμηματικών/Διδρυματικών Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών, καταρτίζεται το προβλεπόμενο από το άρθρο 6 §1β Ειδικό Πρωτόκολλο Συνεργασίας μεταξύ των συνεργαζομένων Τμημάτων, το οποίο εγκρίνεται από τις οικείες Σύγκλητους Ειδικής Σύνθεσης (Σ.Ε.Σ.) των Πανεπιστημίων.
3. Π.Μ.Σ. μπορούν να οργανώνονται μόνο σε Τμήματα ή σε (μονοτμηματικές) Σχολές που παρέχουν προπτυχιακές σπουδές και απαιτείται να αναφέρονται σε ίδιες ή σε συναφείς ειδικότητες με τα γνωστικά αντικείμενα του οικείου Τμήματος ή (μονοτμηματικής) Σχολής. Κατ' εξαίρεση, επιτρέπεται η οργάνωση αυτοδύναμων Π.Μ.Σ. και από Γενικά Τμήματα του Α.Π.Θ.
4. Απαραίτητη προϋπόθεση για την υποβολή αιτήματος έγκρισης Π.Μ.Σ. προς το Υπουργείο Παιδείας αποτελεί η συνυποβολή έκθεσης αξιολόγησης του οικείου Τμήματος ή της (μονοτμηματικής) Σχολής σύμφωνα με το Ν. 3374/2005.
5. Αρμόδια όργανα για την οργάνωση και τη λειτουργία των Π.Μ.Σ. είναι: Η Σύγκλητος Ειδικής Σύνθεσης (Σ.Ε.Σ.)· η **Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύνθεσης (Γ.Σ.Ε.Σ.)**, τις αρμοδιότητες της οποίας, σε επίπεδο Δ.Π.Μ.Σ./Δ.Δ.Π.Μ.Σ., ασκεί η Ειδική Διατμηματική/Διδρυματική Επιτροπή (Ε.Δ.Ε./Ε.Δ.Δ.Ε.)· η **Συντονιστική Επιτροπή (Σ.Ε.)** και ο/η

Διευθυντής/ντρια του Π.Μ.Σ. Τα εν λόγω όργανα έχουν τη σύνθεση και τις αρμοδιότητες που προβλέπονται στα σχετικά άρθρα του Ν. 3685/2008. Εξάλλου, την εποπτεία και το γενικότερο συντονισμό των μεταπτυχιακών σπουδών σε επίπεδο Α.Π.Θ. έχει ο/η Αντιπρύτανης/ις Ακαδημαϊκών Υποθέσεων και Προσωπικού.

Κεφάλαιο Α'

Μεταπτυχιακές Σπουδές πρώτου επιπέδου

Άρθρο 2

Εισακτέοι στα Π.Μ.Σ. και τρόπος επιλογής τους

1. Στα Π.Μ.Σ. πρώτου επιπέδου γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή ομοταγών αναγνωρισμένων Ιδρυμάτων της αλλοδαπής. **Ο αριθμός των εισακτέων και τα γνωστικά αντικείμενα των προπτυχιακών τους σπουδών καθορίζονται από τη Γ.Σ.Ε.Σ. του οικείου Τμήματος ή της (μονοτμηματικής) Σχολής ή από την Ε.Δ.Ε./Ε.Δ.Δ.Ε. και καταχωρίζονται στο Σχέδιο Υ. Α. του Π.Μ.Σ.**
2. α) Η Γ.Σ.Ε.Σ. του οικείου Τμήματος ή της (μονοτμηματικής) Σχολής ή η Ε.Δ.Ε./Ε.Δ.Δ.Ε., συνεκτιμώντας τις ρυθμίσεις του άρθρου 4 παρ. 1 Ν. 3685/2008, καθορίζει τα κριτήρια και τη διαδικασία επιλογής των μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών, τα οποία και καταχωρίζονται στον οικείο Εσωτερικό Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών.
Ο οικείος Εσωτερικός Κανονισμός Μεταπτυχιακών Σπουδών περιλαμβάνει ρύθμιση που αφορά τις περιπτώσεις ισοβαθμίας.
β) Έμφαση θα πρέπει να δίνεται στην πιστοποιημένη γνώση τουλάχιστον μιας ευρωπαϊκής ξένης γλώσσας και, στις περιπτώσεις αλλοδαπών υποψήφιων μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών, στην πιστοποιημένη γνώση της ελληνικής γλώσσας, όπου αυτό απαιτείται. **Τα κριτήρια γλωσσομάθειας θα προσδιορίζονται στον οικείο Εσωτερικό Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών.**
3. **Ο τρόπος επιλογής των εισακτέων καθορίζεται στον οικείο Εσωτερικό Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών.** Ο πίνακας επιτυχόντων επικυρώνεται από τη Γ.Σ.Ε.Σ. ή από την Ε.Δ.Ε./Ε.Δ.Δ.Ε.
4. Σε κάθε Π.Μ.Σ., επιπλέον του αριθμού εισακτέων, γίνεται δεκτός και ένας/μία (1) υπότροφος του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών (Ι.Κ.Υ.), ο/η οποίος/α πέτυχε στο σχετικό διαγωνισμό μεταπτυχιακών σπουδών εσωτερικού του γνωστικού αντικείμενου του

Π.Μ.Σ. καθώς και ένας/μία (1) αλλοδαπός/ή υπότροφος του ελληνικού κράτους. Πάντως, με απόφαση της Γ.Σ.Ε.Σ. ή της Ε.Δ.Ε./Ε.Δ.Δ.Ε., ο αριθμός των υποτρόφων των παραπάνω κατηγοριών μπορεί να αυξάνεται.

5. Στον οικείο Εσωτερικό Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών μπορεί να προβλέπεται η δυνατότητα και να καθορίζονται οι προϋποθέσεις για τη χορήγηση υποτροφιών σε εισαχθέντες/είσες μεταπτυχιακούς/ές φοιτητές/τριες.
6. Στον οικείο Εσωτερικό Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών καθορίζονται οι ημερομηνίες και ο τρόπος εγγραφής των ενδιαφερομένων καθώς και η διαδικασία δηλώσεων των μαθημάτων που θα επιλέγονται σε κάθε εξάμηνο. Οι σχετικές δηλώσεις καταχωρίζονται ηλεκτρονικά στην ατομική μερίδα του/της μεταπτυχιακού/ής φοιτητή/τριας.

Άρθρο 3

Οργάνωση της διδασκαλίας

1. Ο οικείος Εσωτερικός Κανονισμός Μεταπτυχιακών Σπουδών ρυθμίζει κάθε λεπτομέρεια σχετική με τη διάρθρωση και την οργάνωση των μεταπτυχιακών σπουδών, καθώς και ζητήματα συναφή με την ανάθεση διδασκαλίας και ασκήσεων και με τον ορισμό επιβλέποντος/ουσας, έχοντας ως γνώμονα τις ρυθμίσεις του άρθρου 5 Ν. 3685/2008. Ειδικότερα, στον πιο πάνω Κανονισμό καθορίζονται, ιδίως, οι επιμέρους κατευθύνσεις ή υποκατευθύνσεις του προγράμματος, το αναλυτικό πρόγραμμα μεταπτυχιακών σπουδών (μαθημάτων, εργαστηριακών και κλινικών ασκήσεων), οι κατευθύνσεις, η έκταση και το περιεχόμενο των μεταπτυχιακών μαθημάτων, η ένταξη των μαθημάτων σε ομάδα υποχρεωτικών, επιλογής, προαιρετικών ή προαπαιτούμενων για την παρακολούθηση άλλων μαθημάτων, η δυνατότητα παρακολούθησης από τον/την μεταπτυχιακό/ή φοιτητή/τρια μαθημάτων άλλης κατεύθυνσης του ίδιου προγράμματος ή μαθημάτων από άλλα Π.Μ.Σ., ο αριθμός των μαθημάτων που θα πρέπει να επιλέγονται σε κάθε εξάμηνο, ο ανώτατος αριθμός μαθημάτων στα οποία μπορεί να εγγραφεί κάθε μεταπτυχιακός/ή φοιτητής/τρια ανά εξάμηνο, οι ελάχιστες διδακτικές ώρες των μεταπτυχιακών μαθημάτων ανά εξάμηνο και ο τρόπος αναπλήρωσής τους καθώς και οι πιστωτικές μονάδες που αντιστοιχούν σε κάθε μάθημα και στη μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία.
2. Η διδασκαλία στα Π.Μ.Σ. γίνεται σύμφωνα με το ωρολόγιο πρόγραμμα που καταρτίζεται με ευθύνη του/της Προέδρου του Τμήματος ή της (μονοτμηματικής) Σχολής

και, στις περιπτώσεις Δ.Π.Μ.Σ./Δ.Δ.Π.Μ.Σ., του/της Διευθυντή/ντριας του Π.Μ.Σ. Με ευθύνη της αρμόδιας Γραμματείας ή των Γραμματειών το εν λόγω πρόγραμμα δημοσιοποιείται και με ανάρτηση στο σχετικό δικτυακό τόπο.

3. Η κατανομή του διδακτικού έργου στα εξάμηνα γίνεται έτσι ώστε να είναι γνωστά εκ των προτέρων τα χρονικά πλαίσια για τη διδασκαλία των μαθημάτων (διαλέξεων, παραδόσεων, σεμιναρίων), για τις πρακτικές ασκήσεις ή για την ερευνητική απασχόληση καθώς και για την εκπόνηση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας.
4. Επιτρέπεται η ανάθεση επικουρικού έργου σε διδάσκοντες/ουσες βάσει του Π.Δ. 407/80.
5. Με πρόταση της Γ.Σ.Ε.Σ. ή της Ε.Δ.Ε./Ε.Δ.Δ.Ε. και έγκριση από τη Σ.Ε.Σ. είναι δυνατή η αναθεώρηση/τροποποίηση του προγράμματος των μαθημάτων και η ανακατανομή τους μεταξύ των εξαμήνων.
6. Απαγορεύεται η αποκλειστική απασχόληση των μελών Δ.Ε.Π. σε Π.Μ.Σ. Ο/Η Διευθυντής/ντρια του Π.Μ.Σ. μπορεί να ασκεί τα καθήκοντά του/της με μερική απαλλαγή από τις διδακτικές του/της υποχρεώσεις.

Άρθρο 4

Πιστωτικές μονάδες και παράρτημα διπλώματος

1. Τα Π.Μ.Σ. που οδηγούν στην απόκτηση Μ.Δ.Ε. οργανώνονται με βάση το (προβλεπόμενο από το άρθρο 14 Ν. 3374/2005) σύστημα μεταφοράς και συσσώρευσης πιστωτικών μονάδων. Έτσι, ο φόρτος εργασίας για κάθε μεταπτυχιακό/ή φοιτητή/τρια πλήρους φοίτησης κατά τη διάρκεια ενός ακαδημαϊκού έτους αποτιμάται σε εξήντα (60) πιστωτικές μονάδες, ο φόρτος εργασίας ανά εξάμηνο αποτιμάται σε τριάντα (30) πιστωτικές μονάδες και ο φόρτος εργασίας ανά τρίμηνο αποτιμάται σε είκοσι (20) πιστωτικές μονάδες. Αρμόδια για την αντιστοίχιση του φόρτου εργασίας ανά μάθημα είναι η Γ.Σ.Ε.Σ. ή η Ε.Δ.Ε./Ε.Δ.Δ.Ε. Η σχετική απόφαση καταχωρίζεται στο Σχέδιο Υ.Α. του Π.Μ.Σ.
2. Στο Μ.Δ.Ε. επισυνάπτεται παράρτημα διπλώματος, σε σχέση με το οποίο ισχύουν οι ρυθμίσεις του άρθρου 15 Ν. 3374/2005 και της Υ.Α. Φ5/89656/Β3/13-8-07 (ΦΕΚ 1466 τ. β').

Άρθρο 5

Αξιολόγηση Π.Μ.Σ.

Τα Π.Μ.Σ., το αργότερο εντός τεσσάρων (4) ετών από την έναρξη λειτουργίας τους, απαιτείται να αξιολογούνται ως προς την ποιότητα του διδακτικού και ερευνητικού έργου, των προγραμμάτων σπουδών και των λοιπών υπηρεσιών που παρέχονται από αυτά, με τη διαδικασία που προβλέπεται από το Ν. 3374/2005. Η αξιολόγηση θα πρέπει να επαναλαμβάνεται το αργότερο κάθε τέταρτο έτος από την έναρξη της προηγούμενης αξιολόγησης.

Άρθρο 6

Χρονική διάρκεια Μ.Δ.Ε.

- 1) Η φοίτηση σε Π.Μ.Σ. που καταλήγει στην απονομή Μ.Δ.Ε. διαρκεί τουλάχιστον ένα (1) πλήρες ημερολογιακό έτος, που αναλύεται σε δύο (2) εξάμηνα, και δεν μπορεί να υπερβαίνει τα δύο (2) πλήρη ημερολογιακά έτη, δηλαδή τα τέσσερα (4) εξάμηνα. Σε περίπτωση λειτουργίας Π.Μ.Σ. μερικής φοίτησης, η διάρκειά του πρέπει να είναι τουλάχιστον κατά ένα (1) εξάμηνο μεγαλύτερη από αυτή των Π.Μ.Σ. πλήρους φοίτησης.
- 2) Εφόσον προβλέπεται στον οικείο Εσωτερικό Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών, είναι δυνατό, με απόφαση της Γ.Σ.Ε.Σ. ή της Ε.Δ.Ε./Ε.Δ.Δ.Ε., να παρατείνεται κατά ένα (1) έτος ο χρόνος σύνταξης και κατάθεσης της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας ή και ο χρόνος φοίτησης.
- 3) Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, με απόφαση της Γ.Σ.Ε.Σ. ή της Ε.Δ.Ε./Ε.Δ.Δ.Ε., είναι δυνατό να αναστέλλεται η φοίτηση για χρονικό διάστημα που δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει τους δώδεκα (12) μήνες.

Άρθρο 7

Υποχρεώσεις για την απόκτηση Μ.Δ.Ε. και έλεγχος γνώσεων

1. Για την απονομή Μ.Δ.Ε. απαιτείται η συμμετοχή στο σύνολο των εκπαιδευτικών και ερευνητικών δραστηριοτήτων και η επιτυχής εξέταση στα προβλεπόμενα από το οικείο πρόγραμμα μαθήματα. Η παρακολούθηση των μαθημάτων και των ασκήσεων είναι υποχρεωτική. Παρεκκλίσεις επιτρέπονται μόνο για σοβαρούς λόγους.
2. Οι κανόνες εξετάσεων και αξιολόγησης των επιδόσεων των μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών καθώς και ο αριθμός και η διάρκεια των εξεταστικών περιόδων προσδιορίζονται στον οικείο Εσωτερικό Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών. Η αξιολόγηση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας γίνεται από τριμελή εξεταστική επιτροπή, στην οποία μετέχουν ο/η επιβλέπων/ουσα και δύο (2) άλλα μέλη Δ.Ε.Π. ή ερευνητές/τριες των βαθμίδων Α', Β' ή Γ', οι οποίοι/ες είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος.

Τα μέλη της επιτροπής πρέπει να έχουν την ίδια ή συναφή επιστημονική ειδικότητα με το γνωστικό αντικείμενο του προγράμματος.

3. Στον οικείο Εσωτερικό Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών μπορεί να προβλέπεται η αντικατάσταση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας με άλλη πρόσφορη επιστημονική διαδικασία που κρίνεται τεκμηριωμένα ότι ισοδυναμεί με την εκπόνηση μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας.
4. Η μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία συγγράφεται στην Ελληνική γλώσσα. Με αιτιολογημένη απόφαση της Γ.Σ.Ε.Σ./Ε.Δ.Ε./Ε.Δ.Δ.Ε. είναι δυνατή η συγγραφή της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας σε άλλη γλώσσα.
5. Η βαθμολογική κλίμακα για την αξιολόγηση της επίδοσης των μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών ορίζεται από μηδέν έως δέκα, ως εξής: Άριστα (8,5 έως 10), λίαν καλώς (6,5 έως 8,5 (μη συμπεριλαμβανομένου)), καλώς (6). Προβιβάσιμος βαθμός είναι το 6 και οι μεγαλύτεροί του. Ο βαθμός του Μ.Δ.Ε. προσδιορίζεται από τους βαθμούς των μαθημάτων του προγράμματος και το βαθμό της διπλωματικής εργασίας ή του υποκαταστάτου της, καθώς και άλλων υποχρεώσεων που έχουν προβλεφθεί στον οικείο Εσωτερικό Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών, με ακρίβεια δεύτερου δεκαδικού ψηφίου. Στον τελικό βαθμό δεν αποκλείεται να συνυπολογίζεται και ο βαθμός σε μάθημα ξένης γλώσσας, εφόσον αυτό προβλέπεται στον οικείο Εσωτερικό Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών.

Άρθρο 8

Στο σχέδιο Υ.Α. του Π.Μ.Σ. καθορίζονται ζητήματα σχετικά με την τεχνολογική και οικονομική υποστήριξη του προγράμματος καθώς και με τη γραμματειακή του κάλυψη.

Άρθρο 9

Οδηγός σπουδών και περιεχόμενο του

Κάθε χρόνο δημοσιεύεται και αναρτάται Οδηγός Σπουδών των Π.Μ.Σ./Δ.Π.Μ.Σ./Δ.Δ.Π.Μ.Σ. Ο Οδηγός Σπουδών πρέπει να περιλαμβάνει, ιδίως, το πρόγραμμα μαθημάτων, τα ονόματα των διδασκόντων/ουσών, τα δικαιώματα (κοινωνικές παροχές, υποτροφίες, δάνεια, διδακτικά βιβλία, βοηθήματα κ.λ.π.) των μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών, τις υποχρεώσεις των μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών, καθώς και πληροφορίες για τη λειτουργία των σπουδαστηρίων, των εργαστηρίων, των κλινικών και των βιβλιοθηκών του Τμήματος ή της (μονομηματικής) Σχολής.

Κεφάλαιο Β'**Μεταπτυχιακές Σπουδές δευτέρου επιπέδου****Άρθρο 10****Προϋποθέσεις και διαδικασία για την απόκτηση Διδακτορικού Διπλώματος**

1. Ως υποψήφιοι διδάκτορες γίνονται δεκτοί στα Τμήματα και στις (μονομηματικές) Σχολές κάτοχοι Μ.Δ.Ε., οι οποίοι πληρούν και τις ειδικότερες προϋποθέσεις που καθορίζονται στον οικείο Εσωτερικό Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών.
2. Ως υποψήφιοι/ες διδάκτορες είναι δυνατό, σε εξαιρετικές περιπτώσεις που εξειδικεύονται στον οικείο Εσωτερικό Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών, να γίνονται δεκτοί/ές, μετά από αιτιολογημένη απόφαση της Γ.Σ.Ε.Σ., και μη κάτοχοι Μ.Δ.Ε. Στη συγκεκριμένη περίπτωση, ο/η υποψήφιος/α διδάκτορας υποχρεούται να περατώσει οργανωμένο κύκλο μαθημάτων που ορίζεται από τη Γ.Σ.Ε.Σ.
3. Η διαδικασία εκπόνησης διδακτορικής διατριβής γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 9 Ν. 3685/08. **Ως μέλη της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής είναι δυνατόν να ορίζονται και μέλη Δ.Ε.Π. τα οποία είναι σε άδεια.** Η τριμελής συμβουλευτική επιτροπή, σε συνεργασία με τον/την υποψήφιο/α διδάκτορα, υποβάλλει έκθεση προόδου στη Γ.Σ.Ε.Σ. στο τέλος κάθε χρόνου από τον ορισμό της. **Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, αν υφίσταται αντικειμενική αδυναμία ή σπουδαίος λόγος, είναι δυνατή η αντικατάσταση επιβλέποντος/ουσας καθηγητή/τριας ή μέλους της Συμβουλευτικής Επιτροπής, με ειδικά αιτιολογημένη και τεκμηριωμένη απόφαση της Γενικής Συνέλευσης Ειδικής Σύθεσης.** Ο τρόπος άσκησης της επίβλεψης δεν μπορεί να συνιστά λόγο αντικατάστασης. Η τριμελής συμβουλευτική επιτροπή, με την ολοκλήρωση της διδακτορικής διατριβής, υποβάλει εισηγητική έκθεση. Η κρίση του/της υποψήφιοι/ας διδάκτορα/ος γίνεται μετά την ολοκλήρωση των υποχρεώσεων του/της, **όπως αυτές προσδιορίζονται στον οικείο Εσωτερικό Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών.** Η εξέταση της διδακτορικής διατριβής γίνεται με δημόσια υποστήριξη σε εύλογο χρόνο. Η ημερομηνία, η ώρα και ο τόπος της δημόσιας υποστήριξης της διατριβής ορίζεται από την επταμελή εξεταστική επιτροπή.
4. Η χρονική διάρκεια για την εκπόνηση της Διδακτορικής Διατριβής δεν μπορεί να είναι μικρότερη από τρία (3) πλήρη ημερολογιακά έτη από την ημερομηνία ορισμού της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής. Για τους/τις υποψήφιους/ες διδάκτορες που γίνονται,

κατ' εξαίρεση, δεκτοί/ές χωρίς να είναι κάτοχοι Μ.Δ.Ε. το ελάχιστο χρονικό όριο απόκτησης του Δ.Δ. ανέρχεται σε τέσσερα (4) τουλάχιστον πλήρη ημερολογιακά έτη από την ημερομηνία ορισμού της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής. Το ανώτατο χρονικό όριο εκπόνησης Δ.Δ., δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει τα έξι (6) πλήρη ημερολογιακά έτη. Κατά περίπτωση, μπορεί να δίνεται παράταση για ένα (1) ημερολογιακό έτος, με απόφαση της Γ.Σ.Ε.Σ., μετά από ειδικά αιτιολογημένη εισήγηση της συμβουλευτικής επιτροπής. Η πάροδος και του χρόνου παράτασης συνεπάγεται την απώλεια της ιδιότητας του/της υποψηφίου/ας διδάκτορα/ος και την αφαίρεση του θέματος της διδακτορικής διατριβής, με απόφαση της Γ.Σ.Ε.Σ.

5. **Ο οικείος Εσωτερικός Κανονισμός Μεταπτυχιακών σπουδών ορίζει τον αναγκαίο αριθμό αντιτύπων που υποβάλει κάθε υποψήφιος/α διδάκτορας στην αρμόδια Γραμματεία του Τμήματος ή της (μονοτμηματικής) Σχολής.** Τουλάχιστον ένα αντίτυπο κατατίθεται στην Κεντρική Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου. Ο/Η υποψήφιος/α διδάκτορας καταθέτει και τα απαιτούμενα από το Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης στοιχεία.
6. **Κατά τη διαδικασία εξέτασης διδακτορικής διατριβής είναι δυνατόν να συμμετέχουν ως μέλη της εξεταστικής επιτροπής μέλη ΔΕΠ τα οποία βρίσκονται σε εκπαιδευτική ή άλλη άδεια.** Ο/Η υποψήφιος/α αναπτύσσει, επί ημίωρο περίπου, τη διατριβή του, δημόσια, ενώπιον της επταμελούς εξεταστικής επιτροπής και απαντά στις ερωτήσεις και στις παρατηρήσεις των μελών της. Με σύμφωνη γνώμη της επιτροπής είναι δυνατό να υποβληθούν διευκρινιστικές ερωτήσεις και από το ακροατήριο. Η όλη διαδικασία δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει τις δύο (2) ώρες. Στη συνέχεια, αποχωρεί ο/η υποψήφιος/α, συσκέπτεται η επιτροπή και διατυπώνει την τελική της κρίση. Η επιτροπή κρίνει το πρωτότυπο του περιεχομένου της διατριβής και την ουσιαστική συμβολή της στην πρόοδο της επιστήμης καθώς και την απόδοση του/της υποψηφίου/ας κατά την υποστήριξη της διατριβής. Για την έγκριση της διδακτορικής διατριβής απαιτείται η σύμφωνη γνώμη τουλάχιστον πέντε (5) μελών της επταμελούς εξεταστικής επιτροπής.
7. Η εγκριθείσα διδακτορική διατριβή βαθμολογείται με την ακόλουθη κλίμακα: Άριστα με διάκριση (σε όλως εξαιρετικές περιπτώσεις και μόνο με ομόφωνη απόφαση της Εξεταστικής Επιτροπής), Άριστα, Λίαν Καλώς, Καλώς, με απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων μελών. Σε περίπτωση ισοψηφίας, η ψηφοφορία επαναλαμβάνεται. Σε κάθε περίπτωση, αν υπάρξει ισοψηφία, υπερισχύει η ψήφος του Προέδρου της Εξεταστικής Επιτροπής».
8. Η έγκριση βεβαιώνεται με πρακτικό το οποίο περιλαμβάνει εισήγηση από τον/την επιβλέποντα/ουσα και αιτιολόγηση της ψήφου των μελών της επταμελούς επιτροπής. Υπο-

γράφεται από όλα τα μέλη της επιτροπής και διαβιβάζεται στη Γ.Σ.Ε.Σ. Η τελευταία αναγορεύει τον/την υποψήφιο/α διδάκτορα με την ανάγνωση του πρακτικού σε δημόσια συνεδρίαση του Τμήματος ή της (μονοτμηματικής) Σχολής. Στη συνεδρίαση παρίσταται ο/η Πρύτανης ή ο/η Αντιπρύτανης, ενώ μπορεί να παρίσταται και ο/η Κοσμήτορας.

9. Πριν από την καθομολόγηση των υποψηφίων διδασκόντων μπορεί να δοθεί σ' αυτούς/ές πιστοποιητικό για την επιτυχή αποπεράτωση της όλης διαδικασίας. Το Δ.Δ. (μεμβράνη) υπογράφεται από τον/την Πρύτανη/ι, τον/την Πρόεδρο και τον/την Γραμματέα του Τμήματος ή της (μονοτμηματικής) Σχολής και σφραγίζεται με τη σφραγίδα του Α.Π.Θ.

Άρθρο 11

Γλώσσα Διδακτορικής Διατριβής

Η διδακτορική διατριβή συγγράφεται στην Ελληνική γλώσσα. Με αιτιολογημένη απόφαση της Γ.Σ.Ε.Σ. είναι δυνατή η συγγραφή της διδακτορικής διατριβής σε άλλη γλώσσα.

Άρθρο 12

Λογοκλοπή/Παράλειψη αναφοράς σε χρησιμοποιηθείσα βιβλιογραφία.

Καταθέτοντας οποιαδήποτε εργασία, μεταπτυχιακή ή διδακτορική διατριβή, ο/η φοιτητής/τρια ή ο υποψήφιος/α διδάκτορας υποχρεούται να αναφέρει αν χρησιμοποίησε το έργο και τις απόψεις άλλων. Η αντιγραφή θεωρείται σοβαρό ακαδημαϊκό παράπτωμα. Λογοκλοπή θεωρείται η αντιγραφή εργασίας κάποιου/ας άλλου/ης, καθώς και η χρησιμοποίηση εργασίας άλλου/ης -δημοσιευμένης ή μη- χωρίς τη δέουσα αναφορά. Η παράθεση οποιουδήποτε υλικού τεκμηρίωσης, ακόμη και από μελέτες του/της ιδίου/ας του/της υποψηφίου/ας, χωρίς σχετική αναφορά, μπορεί να στοιχειοθετήσει απόφαση της Γ.Σ.Ε.Σ. για διαγραφή του/της.

Στις παραπάνω περιπτώσεις -και μετά από αιτιολογημένη εισήγηση του/της επιβλέποντος/σας καθηγητή/τριας- η Γ.Σ.Ε.Σ. μπορεί να αποφασίσει τη διαγραφή του/της υποψηφίου/ας.

Άρθρο 13

Συμμετοχή υποψηφίων διδασκόντων στην εκπαιδευτική διαδικασία

Με πρόταση της Γ.Σ.Ε.Σ./Ε.Δ.Ε./Ε.Δ.Δ.Ε. του Τμήματος ή της (μονοτμηματικής) Σχολής και κοινή απόφαση των Υπουργών Παιδείας και Οικονομικών μπορεί να ανατίθεται σε υποψή-

φίους/ες διδάκτορες ή επικουρία μελών Δ.Ε.Π., σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο, με ωριαία αντιμισθία που επιβαρύνει τον προϋπολογισμό του Α.Π.Θ.

Άρθρο 14

Καθομολόγηση διδασκόντων

Η καθομολόγηση των διδασκόντων γίνεται μέχρι τρεις (3) και, σε πολυπληθή Τμήματα ή (μονοτμηματικές) Σχολές, μέχρι πέντε (5) φορές κάθε ακαδημαϊκό έτος, σύμφωνα με την ακόλουθη διαδικασία:

.....

.....

.....

Για όσους/όσες δεν επιθυμούν να δώσουν όρκο θρησκευτικού τύπου, επιτρέπεται απλή επίκληση της τιμής και της συνείδησής τους.